

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
UGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Tavaszi cikk.

(ő) Nem utolsó jelenség hazánkban, hogy nálunk a legmegátalkodottabb merkantilista is öregségére, vagy ha közben jól megtollasodott, földbirtokot vásárol. Minálunk mindenki szereti a földet és a vele való foglalkozást tartja a legszebbnek, a legvonzóbbnak. És tegyük hozzá, hogy valóban a földművelés a legszebb, a legfüggetlenebb foglalkozás. Noé apánk is ezen kezdte: szőlőt ültetett. A szőlőültető ember tudja, mennyi gyönyörűsége van vele. Hát a gazdag rendet vágó, — nem tudja? Csakhogy szeretni kell hozzá és átlátás. A róma acélizmu, egészségtől duzzadó szántóvetője, vajjon nem sajnálkozással nézi a négy fal között körmölő sápadt, sovány, vértelen hivatalnokot? Annak talán a jobb ételével nem cserélné el a magáét, mert a magáét farkasétvággal eszi; annak, akit ülő foglalkozása eltespeszt, piszmog, kelletlenkedik az evésével. Hiába, nem a legjobb szakács főzte neki a táplálékot: a jó étvágy.

De a földművelőnek szeretet, szív is kell a foglalkozásához. Nem elég a jól fogó kapa: az is kell, hogy azt a

számtalan növényt, melynek ő a gondozója, szeresse. A szív nélkül való kapás, óhatatlan, hogy kárt ne tegyen benne, aki pedig a foglalkozását szereti, az nem tűrné el, még ha napszámos is, hogy a kapával kifordított cserebogárpajort el ne pusztítsa, hogy kárt tegyen, ahhoz nincs szíve.

Minden, amivel a földművesember bajoskodik: rá van szorulva szíve igaz hajlandóságára. Hiába adta a jó Isten a kikelő csirkének az életet, hiába költötte ki a tojást a kotlós tyúk, egy sem marad belőle ha a gazdasszony tiszta, puha ruhával alól kipelyhezett garabolyban melegen nem tartja a kis pulyákat, aztán rendre olyan táplálékról nem gondoskodik, hogy felpenderedjenek. Kertben, szántóföldön a növény; istállóban a jószág el nem lehet nem a jó bánás, de a gondviselője szíve nélkül, mely mindzsure vigyáz, ápol, óv és gyöngéd szeretetével ott van állandóan. Nem láttuk-e sokszor, hogy a ló a jó kocsis közeledtére mily hálás, mily biztos, mily meglegedett tekintettel néz rá. És ellenben, de arról ne is essék szó, hiszen tudja mindenki.

Vagy az égbe szálló pacsirta nótája mellett vágni a rendet, nem gyönyörű foglalkozás-e? Gyümölcsösben, méhes-

ben nem a kedves foglalkozások egész sora vár-e az emberre. Arany János hatyudalában, melyen a költők utolsó versét nevezzük, csak azon panaszkodik, hogy egy vágya volt: kis kertjében szemzeni, oltani. És ez a vágya nem teljesült. Mennyire szerette e nagy férfiú, nemzetünk örök büszkesége a földművelést? ...

Mindezekre a maga foglalkozása szépségét nem tiszta szemmel látó földműves azt mondhatná: könnyű az urnak, a kalamáris mellett a mi foglalkozásunkat dicsérni és miután cikkét megírta, beülni a kávéházba, borszivarra gyujtani. No hát ne mondja ezt senki. Mert aki e sorokat írja, az nem vizet prédikál és bort iszik, hanem alig várja, hogy ezen írása végére pontot tehesen, aztán egy életküzdelmével szerzett kis dírib-darab futóhomokjára szalad. Nyitjuk ott a szőlőt, nyesegetjük a gyümölcsfákat. Ide-oda virágba borul a termőfa.

Istenem! ezen a földön kósza szelek szárnyán repült ide, nem is régen századokon át a sárga homok és egy fűszál nőtt itt-ott a zombék helyén. Most pedig az emberi küzdő értelem, munka és szeretet meghódítja lassan e földet: a magam kicsiny dírib-darabján

Egy családi ünnep.

„A Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája.

Ritka, nagy esemény Kunszentmártonban egy színi előadás, egy hangverseny. Ritka azért, mert népünk egyik iránt sem bír fogékonysággal: a színészetet épügy nem pártolja, amint-hogy nem megy el a hangversenyre; nagy esemény azért, mert két-három év is elmúlik, míg ide színtársulat jön, vagy az ifjuság elszánja magát egy hangverseny rendezésére.

Igy aztán nem marad más hátra, mint elővenni a fővárosi lapokat, ahol olvashatjuk, hogy mit játszanak a budapesti színházakban és kik és hol hangversenyeznek. Így megy ez napról-napra, hónapról-hónapra és csodálatos: szeretünk olvasni a színészetről és hangversenyekről, de elmenni nem.

A falusi ember szereti az otthonát, szeret otthon lenni. Különösen este. Ha este megva-csorázik, elszívja a pipa dohányját, — lefekszik, — nem törődik azzal se, ha a király hívta meg estélyre, nem megy el, — mert jobb otthon.

Ennek tudom én be, ha Kunszentmártonban a színészek — üres ház előtt játszanak és ha az ifjuság nem rendez hangversenyeket, — mert jobban szeretünk otthon lenni.

Van Kunszentmártonban egy család, mely szeret vigadni, mulatni és minthogy ezt máshol nem teheti, saját házában rendez hangversenyt és meghívja szórakozni azokat, kik este kevésbé álmosak, és akik szeretik a zenét és éneket.

A Pótor családról van szó. Két évvel

ezelőtt, ilyen tájon, volt már hangverseny a Pótor házban. Két évvel ezelőtt bontotta ki szárnyait a kis *Sárka*, akkor kezdett el hegedülni. Két év nagy idő. Akkor is megcsodáltuk és elneveztük csodagyerek-nek. Most szintén megcsodáltuk és lelkesen megtapsoltuk és azt mondtuk: művész, igazi művész, akit az Isten azért teremtet, hogy mindig hegedű legyen a kezében.

Nagy tehetség *Pótor Sárka*. Még nincsen tizenhárom éves, de úgy bánik a hegedűvel, mintha már kijárta volna a zeneakademiát. Az alatt a két év alatt *óriásit* haladt, megnőtt — egy *fejfel*, megerősödött, megizmosodott a tehetsége, művészete, mely ragyog, mint az arany és csillog, mint a gyémánt.

Nagyszombaton családi hangverseny volt ismét *dr. Pótor Sándor* házában. Az estélynek különös érdekességet kölcsönözött az, hogy fellépett azon *Berts Mimi* asszony, a m. kir. operaház művésznője és gyönyörű bájos hangjával nagy élvezetet szerzett a család vendégeinek.

A hangverseny műsora ez volt:

1. szám. *Nyitány. Danda*. 2 hegedű, zongora kísérettel. Előadta: Némegy László ur, dr. Pótor Sándor ur és Ország Pál ur.
2. szám. *Német népdalok*. Énekeltek: *Berts Mimi* urnő, a m. kir. operaház művésznője és *Pótor Sárka*.
3. szám. *Concertino Primó*. Előadta: *Pótor Sárka*, zongorán kísérte: *Pótor Aranka*. (*Piros rózsa*: Steinbachtól.)
4. szám. (*Kis madár*: Gounodtól, énekelte:

Berts Mimi urnő, zongorán kísérte: Ország Pál ur.

5. szám. *Musica prohibita*. Előadta: *Pótor Sárka*, zongorán kísérte: *Berts Mimi* urnő.

6. szám. (*Tosca imája*)
(*Bölcső dal*: énekelte: *Berts Mimi* urnő Ország Pál zongora-kísérete mellett.)

7. szám. *Madrigal*. Hegedülte: *Pótor Sárka*.
Fényes hangverseny volt. Minden szereplő kiállja a legkeményebb kritikát is. *Berts Mimi* asszony még mindig a régi, szép hangja még mindig úgy cseng, mint ezelőtt 6 évvel, amikor láttam őt a m. kir. operában Mozart Don Juanjában. Bájos hangja elbűvölt mindenkit és az a lelkes taps, mely minden énekszám után felhangzott, ékes bizonyága annak, hogy nemcsak Budapesten, hanem Kunszentmártonban is megbecsülik az igazi művésznőt. *Pótor Sárka*-ról még csak annyit, hogy esőkolni való gyermek, — büszkesége lehet a családnak. Némegy László és *Pótor Sándor* urak szépen játszottak, nemkülönben Ország Pál ügyesen kísérte *Berts Mimi* asszony énekét zongorán. A kis *Pótor Aranka* szintén fellépett. Úgyesen, nagy bátorsággal kísérte *Sárka* nénje egy hegedűjátékát zongorán.

Hangverseny után a buffetbe vonult a vendégsereg, ahol dusan felterített asztal mellett éltették a *Pótor* családot és a hangverseny szereplőit.



megy végbe egy szerény honfoglalás. Duzzadó kebellem érzem — és hálás fohászom fölhatol az égbe, — hogy még öt évi küzdelem és a sárga, eddig csak tinta porzónak való homok termőfölddé alakul. Aki keblében hittel, munkáskézével évek óta nézi küzdelmének jobban-jobban mutatkozó sikerét, anélkül, hogy a sikertelenség első néhány éve után akár csak meg is tántorodott volna — annak ne lenne nagy, igaz jussa ahhoz, hogy hirdesse a földművelő foglalkozásának gyönyörűségét?

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1914. április hó 14. napján, kedden délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tartott nagy érdeklődés mellett.

A képviselők nagy számban jelentek meg, mi nem is csoda, hiszen fontos tárgyak voltak a tárgysorozatban. Mindazonáltal nagy „összetűzés” nem volt, pedig a községi előfoglat sokakat izgatott. Tizenegy óra jóval elmúlt mikor a képviselők lejöttek a tanács-teremből és némelyek arca még akkor is piros volt az izgalomtól.

Tudósításunk a következő:

Az 1914. évi április hóban felvett *penz-lárvizsgálati* jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

A háztartási, templom- és keresztalapítványi pénztár 1913. évi számadásai, a közmunkaszámadás, a zárszámadás és vagyonomlérg tudomásul vétetett és a felmentvény megadatott.

A *községi fuvar* Nyilas János eddigi fuvaros nyerte el 3300 korona összegért.

A községi irodaszerek szállítást Wolf Dezső kapta meg 1900 koronáért.

A városháza alatti üzlethelyiségekért, a nagobbért Weisz Testvérek 450 koronát, a kisebbért Kovács István borbély 240 koronát ígért. A képviselőtestület mindkét ajánlatot elutasította és újabb árverést rendelt el.

Az előjáróság előterjesztette, hogy dr. Kovács József ügyvéd a mesterszállási mederföldök hasznosbérét behajtotta és befizette a községi pénztárba. A jelentés különösen kiemeli azt, hogy dr. Kovács József ügyvéd a 40 koronán aluli összegeket is teljesen díjmentesen hajította be. A képviselőtestület az előjáróság jelentését tudomásul vette és dr. Kovács József ügyvédnek köszönetet szavazott.

Az ovónőkre vonatkozólag új törvény lépett hatályba, melyszerint a szolgálati évek megfelelőleg, megfelelő fizetési osztályba lépnek. A kunszentmártoni ovónőnek a törvény szerint most már 1600 korona fizetés járna a mostani 800 koronával szemben. A képviselőtestület a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez kérvényezett, hogy a hiányzó összeget ovónők részére utalványozza. A miniszter ezt a kérelmet elutasította. — Mit volt mit tenni ezek után a képviselőtestületnek, Szabó Róza ovónő részére az 1600 koronát visszamenőleg 1913. július 1-től kezdődőleg megszavazta.

Az előjáróság bejelenti, hogy Nagy Zoltán adóügyi jegyző a főszolgabírótól egy évi szabadságot kapott. Örömmel tudomásul vétetett.

A képviselőtestület tudomásul vette a gondnokság azon értesítését, melyszerint Szabó Józsefné Eszényi Mariska szaktanító április 15-én 8 hetes háztartási tanfolyamot nyit, melyre a költségeket a kultuszminisztérium adja. A képviselőtestület elhatározta, hogy a tanfolyamot tüzelő anyaggal ellátja.

A polgári iskolai tanítók kérték a képviselőtestületet, hogy községi pótdíjukat engedje el. A képviselőtestület ezt a kérelmet nem teljesítette. Ezen határozat ellen a polgáristák panasszal éltek a közigazgatási bírósághoz. Most jött le a közigazgatási bíróság döntése, mely szerint a polgáristák községi pótdíjot tartoznak fizetni. A törvény

csak a néptanítókra terjesztette ki az adómentességet és nem a polgári iskolai tanítókra, kik nem néptanítók.

Több kisebb ügyet tárgyalt még a képviselőtestület.

Színház.

Ritkán történik meg Kunszentmártonban, hogy az itt időző színészek telt házzal dícselkedhessenek. Most az egyszer, kivételesen előfordult, de ehhez egy Kiss Dénesre volt szükség, aki ugyanis, mint végzett és tartalékos színdirektor, ugyanis, mint „Kiss Dini”, hatalmasan hozzájárult az est sikerének emeléséhez. Az „Obsitos” került színre, az a darab, amelyet mindenkor lehet élvezni, amely egyszer kacagásba kerget, másszor szomorú könnyeket csal ki a szemekből. S milyen jóleső érzés volt nézni a színészeket. Az igazgató, Farkas Mihály erre az ünnepélyes alkalomra egy kissé kiválsalta keserves ábrázatját s azzal a jóleső érzéssel legettette folyton mozgó szeméit a nagyközönségre, hogy: bárcsak minden nap így látnálak benneteket. A színészek, azok meg kész művészek voltak. De lássuk először is a nap hősné, Kiss Dénesnek a szereplését.

Tihamér szerepét játszotta olyan hévvel, tüzzel és odaadással, hogy az igazi Tihamér — Kis Miska — lett volna hozzá képest. De meg is kapta érte jutalmát, mert a primadonnától, Molnár Paulától olyan csuppanós csókot kapott, hogy a néző közönség szája szélén — Arany János szavai szerint — tiszta nyál csordult le. Hát még hányat kapott az ő másoktól is a kulissák mögött?!

Molnár Paula emberfeletti munkát végzett. Különben a hölgyek általában szeretik az ilyen természetű munkákat. Egészen nyugodt lelkisémmel mondhatom, hogy Molnár Paula Nádaszy Micivel együtt oly kedvesen, oly bájosan és elegánsan játszottak, hogy a társulatnak csak díszére válhatnak. De a többieket is csak dícséret illetheti. Faragónál jobb zsidót találni sem lehetett volna. Első impresszióm az volt, hogy vajon ez az ember nem pályátvesztett-e?

— Szegény igazgatót sajnálom csak. Mintha hallanám, amint rezignált hangjával mondja: „Elmult gyönyörűség csak sóhajást okoz.” Mert mikor lesz megint egy ilyen gyönyörűség telt háza, mikor lesz megint egy vendég-szereplésre vállalkozó Dimije s mikor lesz megint ilyen bő istenaldás rá nézve, mint volt pénteken?

De csak türelem igazgató ur, mert ez biztosan pénz, vagy ha azt nem is, rózsát teltétlenül terem.

Kri.

Hirek.

Kunszentmárton, 1914. április 19.

— **Személyi hír.** Koronghi Lippich Elek miniszteri tanácsos, községünk szülöttje f. hó 18-án látogatások miatt Kunszentmártonba érkezett.

— **Hymen.** Lupán Aurél gazdasági szaktanító f. hó 30-án tartja esküvőjét Joannovics Aurora urleánnyal Temesvárott.

— **Tisztelgés a gondnoksági elnök-nél.** A gazdasági népiszkola és a kerületi áll. elemi népiszkola tanítókarai f. hó 16-án csütörtökön d. e. 11 órakor tisztelgett Fazekas András gondnoksági elnök-nél, hogy őt kinevezése alkalmából üdvözlje. Az új gondnoksági elnököt Nagy Károly igazgató köszöntötte, mire Fazekas András mondott meghatottan köszönetet a szives és bensős üdvözlésért.

— **Kajetánosok figyelmébe.** A kunszentmártoni arányosítási és legelőfelosztási ügyben összeállított felülvizsgált és mérnökiileg kiigazított földkönyv és térképszelvények hitelesítése tárgyában a *közbírtokosság f. hó 22-ikén d. e. 9 órakor Kunszentmártonban a község-háza tanács-teremben közgyűlést tart*, melyre az összes póznabirtokosok meghívai-

nak. A hitelesítés megtörténte után következő napon, vagyis április hó 23-án megkezdődik a bírtokbavezetés és pedig megkezdődik az a szentesi határnál s folytatódik a következő napokon dülönként mindaddig, amíg a bírtokosok a kiosztott bírtokba valamennyien bevezetve nem lesznek. Aki a bírtokbavezetésnél a helyszínen meg nem jelenik, annak bírtoka az alkalmazandó bizalmi-ferfiak jelenlétében fog átadottnak kijelentetni. Amennyiben a bírtokbavezetésnél a bírtok mennyisége ellen panasz merülne fel, a hitelesítő mérnök által fog a panasz nyomában megvizsgálatni s az eredményhez képest a kiigazítás foganatosíttatni. Mesterszálláson a bírtokbavezetés ugyanilyen módon akkor fog megkezdetni, amikor a bírtokbavezetés Kunszentmártonban véget ér. Erről a közbírtokosságot az előjáróság később fogja majd hirdetmények útján értesíteni.

— **Tanító gyűlés.** A vármegyei általános tanító-egyesület ez évi rendes közgyűlését Kunszentmártonban május hó 20-ik napján fogja megtartani.

— **Ovatosság a műtrágya beszerzésénél.** A földművelésügyi miniszter leiratban figyelmezteti a gazdákat a műtrágya rendelésénél szükséges óvatosságra, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy újabban egyes műtrágyagyárak, különösen a külföldiek, a jóhiszemű vevőknek hamisított, vagy legalább is csekélyebb értékű gyártmányt szállítanak. Szükséges ezért, hogy a gazdák valahányszor műtrágyát rendelnek, különösen határozottan kössék ki a kívánt egyes anyagoknak, például foszfortartalomnak százalékát és a rendelet értelmében három nap alatti vegyének mintát a megérkezett szállítmányból, vagy pedig, ha a dolog nem nagyon sürgős, megfelelő minta vétele céljából forduljanak az illetékes vegykeresleti állomáshoz. A Műtrágya értékesítő Szövetkezet (Budapest, Fűrdő-utca 8) ajánlja megbízhatósága.

— **A sorozás.** Kunszentmártonban a sorozás sorrendje a következő: május 2-án sor alá kerül Kunszentmártonból az első és második korosztály. Május 4-én Kunszentmártonból és Csépa összes legénysége. Május 5-én pedig a tiszasasi, mesterszállási és szelevényi legények állnak a mérték alá.

— **Revolver a bálteremben.** A hét-fői bálban nagyon jól mulatott Kardos Izsó kereskedősegéd. Hajnalban valami feleselés volt a cigányok és egy vendég között. Kardos revolverrel kezében közbelépett és elkezdett hadonászni. A vendégek megszeppentek a revolvertől, egyik vendég felalálta magát, hatalmasat vágott Kardos kezére, a revolver kihullott és a rendőrség kezébe került. Kardos azt állítja, hogy a revolver nem az övé, nem tudja, hogy került hozzá.

— **Szép akar lenni?** akkor használja a Kriegner-féle szépítő-szereket, melyek hírnevesek az egész világon. A Kriegner-féle Akácia-crem 2—3 nap alatt minden szépséghiányt, szeplőt, májfoltot, pattanást eltüntet, teljesen ártalmatlan. Fehériti, üdíti, simítja a bőrt, tehát szépít, fiatalít. Ára 2 korona. A Kriegner-féle Akácia-szappan kellemes illatú, tartós és üdítő hatású, ára 1 kor. Kriegner-féle Akácia-puder védi a bőrt a nap és a szél befolyása ellen. Doboza 1 kor. Aki ezeket a kozmetikai szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartania, szépségét megtartja a legmagasabb korig, kaphatók a gyógyszerárakban. Postán küldi az egyedüli készítő: Kriegner gyógyszerár, Budapest, Kálvin-tér.

— **Elszámolás.** A kunszentmártoni Iparos Ifjak Önképző Egylete által husvét második napján rendezett, tanulatsággal egybekötött műkedvelői előadás, ugy erkölcsileg, mint anyagilag nagyon jól sikerült. A műkedvelők teljes tudásukat adták, nehéz szerepeiket igazán remekül játszották le, úgy hogy nyílt színen is

többször a lelkes taps akasztotta meg perekre az előadást. Az igazi érdem oroszlánrésze Ökrös Endrét illeti, aki fáradságot nem ismerő szorgalommal tanította be a szereplőket és aki nagy gyakorlottságot elérő játékával egész este derült hangulatban tartotta a szép számú közönséget. Ökrös Endre megmutatta, mint lehet az egyszerű tag is hasznára egyesületének, adjon Isten sok ilyen tagot a kunszentmártoni Iparos Ifjak Önképző Egyletének. A Körös szálló terme zsufolásig megtelt s az előadás utáni táncon reggelig uralkodott az általános jókedv. Az előadáson felülfizetni szivesek voltak: Lebovits Mór 10 koronát, Fazekas Endre főjegyző és dr. Barna Domokos 5—5 koronát, Habranyi Béla 3 koronát, Veress János 2 koronát, Vereb István, özv. Rézeli Györgyné, Cseuz Mátyásné, Sáray Szabó Albert, Klein Ferenc, Vereb Mátyás 1—1 koronát, Ecsédi Lukács 80 fillért, Kiss Elek és Gaál István 60—60 fillért, Sárossy Nándor és Szondy Sándor 40—40 fillért, akiknek ez uton is köszönetet mond az iparos ifjuság.

— **Modern fényképezés** című könyv egy a kezdő, mint a haladó amatőröknek kitűnő tanácsadó, receptkönyv stb., melyből a legújabb eljárások a művészi amatorképek előállításához benforgaltaknak lakónikus rövidséggel. Ára 1.80 K. Megrendelhető csak a szerzőnél, Leopold Cornél, Budapest, VII. Erzsébet-körút 41., ki azt utánvétellel, illetve a pénz előzetes beküldése mellett küldi.

— **Késelő borbély.** Nagyon szeretett verekedni Potehen János borbélyeség. Az elmúlt vasárnap azonban megjárta. Verekedésért — melynek hevében egy rendőrt meg is szurt — elfogták, jól összeverték és bezárták a fogdába, honnan hétfőn reggel szabadon bocsájtották. Potehen még hétfőn megszökött Kunszentmártonból. Utána néztek, hogy mi lehet az oka, talán szégyenében szökött meg. Kiderült, hogy Potehen rovt multu, hasonló dolgokért már — ült is.

— **Kedélyes életmód.** Alig pár napja még, hogy a kir. járásbírósg fogházából megszabadult Vereb Márton községünk közismert legénye. S minthogy dolgozni nem szeret, de jól élni annál inkább, hát mesés ravaszággal oldotta meg a megélhetés nehéz problémáját. Esténként, mikor kifáradt a nehéz piaci ácsorgásba és érzi az ebéd és vacsora hiányát, neki indul az érpárnak. Ott lakik az érpárt szélén egy öreg csősz bácsi kis kunyhójában s míg az öreg az éri gazdák birtokain szokott esti körútján van, Marci barátunk szépen bemegy a kunyhóba, jó étvágygyal elfogyasztja a csősz bácsi vacsoráját. S mint aki legjobban végezte dolgát, magára zárva ajtót, ablakot, lehajtja bus fejét s pihen a múlt nap fadalmait. A csősz bácsi pedig gondolkodhatik naponta friss vacsoráról s arról, hogy miként fog megszabadulni végre-valahára e barátságatlan vendégtől.

— **Az elválasztás** képezi az anya legnagyobb gondját gyermeke nevelésénél. E gondtól megszabadulnak mindazok, akik már tudják, hogy az elválasztás pillanatától a gyermek egyetlen tápszere a Phosphatine Faliéres. E kitűnő tápszernak tulajdonítható az, hogy az utóbbi években a gyermekeket az elválasztás idejében baj nem éri. Egy nagy doboz mely elegendő 3 hétre 3 korona 80 fillér, minden gyógyszerárban kapható. Főraktár Zoltán Béla gyógyszerár, Budapest V. Szabadság-tér.

Szentesen, a pankotai halom alatt

94 kishold

jóminőségű legelő és kaszáló, továbbá a szent Lászlói dűlőben

84 kishold

jóminőségű szántóföld és Belső Ecseren

16 kishold

igen jó minőségű szántóföld **f. hó 30-án d. e. 9 órakor** a szentesi kir. járásbírósgnál nyilvános árverésen el fog adatni; ezek a földek Papp Imre tulajdonát képezték.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírósg telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Bugyi András és neje átvették Bugyi Mihályné földjét 700 koronáért. Fijala Pál és neje megvették özv. Kiss Pálné Kakuk Viktor házát 3900 koronáért. Ifj. Hürkecz László és neje Szabó Julia megvették Hürkecz László és neje P. Kocsis Rozália földjét 3000 koronáért. Vass József és neje Pap Ilona átvették Pap Lajos és neje Apatócki Eleonóra 1000 korona becsértékű házát. Dóka Berci és neje megvették Czako József és neje házát 2400 koronáért. Pap Ferenc és neje megvették Fejes Márton és neje házát 1450 koronáért. Benkó Róza megvette özv. Kutasi Imréné házát 4100 koronáért. Özv. Lazi Lukácsné megvette Árvai János házát 2000 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. április 4-től április 19-ig **születtek:** Oláh Margit, László Etelka, Dékány Margit, Markovics Boldizsár, Busai Ilona, Kollár János, Doba Ilona, Dajka Károly, Bozsik Mária. — **Házasságot kötöttek:** Kaifás János és Szabó Viktória, Nagy Gyula és Szirm Anna. — **Elhaltak:** Sári Márton 9 éves, Gácsi Ilona, 8 hónapos, S. Kovács József 55 éves, Szücs T. Gáspár 71 éves, özv. Czako Imréné Sipos Rozália 77 éves, Talmácsi János 3 éves, Baranyi Jánosné László Eszter 71 éves, Győző Molnár Imre 68 éves.

GAZDASÁGI ROVAT.

Háztartási tanfolyam.

Egy pár évvel ezelőtt kísérletet tettek arra nézve, hogy egyes nagyobb községekben a lakosság leányai a háztartási ismereteket egy elméleti, valamint gyakorlati oldalról megismerve, azt jövő élethivatásukban felhasználva olcsóbban s annak dacára jobban élhessenek, háztartási tanfolyamokat rendeztek. Ezen tanfolyamok, mint az életre előkészítő ismeretek nyújtását teljes egészében minden ágazatát a gazdasszonyi teendőknél felőlelő, rendszerint 8 hétig tartó tanításnak oly eredményei észleltettek minden oly községben, hol tanfolyamok tartottak, hogy ma már, különösen a dunántul és a felvidék annyi községe kérelmezi ezen tanfolyamokat, hogy azt kielégíteni alig képesek. Ilyen tanfolyam nyílt meg Kunszentmártonban a gazd. népiskola keretében ez év április 15-én, amely tanfolyamra a gazdasági népiskola leánytanulói közül a következők vettek fel: Balla Mária, Barna Borbálla, Cakó Anna, Herceg Rozália, Józsa Rozália, B. Kocsis Etel, S. Kovács Julianna, Kuna Eszter, Kuna Ilona, Oroszlán Ilona, Szabó Ilona, Szántó Margit, Szaszko Margit, Barna Anna és Kakuk Ilona. Ezen tanfolyam teljesen ingyenes és sikeres elvégzése után a tanulók bizonyítványt nyernek.

Órarend a következő: Hetenkint 4 nap. Reggel 7—8 óráig piaci bevásárlás, 8—1/2 10 óráig elméleti tanítás, 1/2 10—12 óráig ebédfőzés, 12—1 óráig ebéd, 1—2 óráig mosogatás, konyha-szoba rendbe hozása, 2—3 óráig leírása az étlapnak, kiszámítása az ebéd értékének s a következő napi teendők megbeszélése, 3—5 óráig pedig mosás, vasalás stb. munkákkal foglalkoznak. Egy növenedék napi ebédjének nem szabad 40 fillérnél többbe kerülni s ez igen fontos különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a magyar gazdasszony konyhája kitűnő ugyan, de — méreg drága, emellett a táplálkozás mégis lehet mondani egyoldalú.

Ezen a bajon óhajt segíteni a háztartási tanfolyam; változatossá, olcsóbbá tenni a táplálkozást s minden gazdasszonyi munka végzését megismertetve, azt meg is szeretettni.

Az állatbiztosító szövetkezetekről.

— Kivonat a központ közgyűlési jegyzőkönyvéből — Az állatbiztosító szövetkezeti mozgalom pár év óta meglehetősen lendülettel terjeszkedik s hálózta be hazánk állattenyésztő vidékeit. A községi állatbiztosító szövetkezetek sűrű alakulása természetes következménye annak a fokozódó kedvnek, amelyel a kigazdák fölkarolják

az állattenyésztést. Ha a kockázat, amely az állatellullások utján fenyegeti a gazdát eltűnik, sokkal több pénzt fektet be állatbiztosításba s értékesebb állatokat tart. Az állatbiztosító szövetkezetek ezt a célt szolgálják s innen magyarázható a mozgalom élénk terjedése.

Míg az előző évben csak 500 szövetkezet működött még, az 1913. év végén már 817 szövetkezet működött az állattenyésztés és állategészségügy előmozdítására. Valamennyi a Magy. Kölesönös Állatbiztosító Társaság, mint a községi állatbiztosító szövetkezetek országos központja kötelekében működik, mely központot nem csupán a földművelésügyi miniszterium támogat anyagilag, hanem erkölcsileg a belügyminiszterium rendelkezése folytán az összes hatóságok és a gazdatársadalmi testületek is.

Mint a központ jelentéséből kitűnik, dacára a szövetkezetekre súlyosan nehezülő mostoha viszonyoknak, ezek az állatbiztosító szövetkezetek sikerrel állottak meg helyüket, igazolván, hogy az állatbiztosítás olcsón, kedvezően és előnyösen csakis a községi és kölesönösségen alapuló állatbiztosító szövetkezetek által valószínűsíthető meg. Az 1913. évben működött szövetkezetek közül 342 szövetkezet 1%-os kirovás mellett, 396 szövetkezet 2%-os kirovás mellett és 79 szövetkezet 3%-os kirovás mellett felelt meg a hozzá fűzött reményeknek és várakozásoknak és tett eleget kötelezettségeinek.

A szövetkezetek a múlt évben 1886 kár esetet bonyolítottak le és 322.240 korona kártérítést juttattak tagjaiknak. Tekintettel a múlt évi rossz gazdasági viszonyokra, melyek a gazda közönséget igen érzékenyen sujtották, az 1913. évben is ép úgy, mint az előző 1912. évben tette — már a 3%-on felüli károkat a Központ fizette, habár a szövetkezetek felelőssége 3 1/2 %-ig terjed.

A meghozott nagy áldozatok dacára a központ 33.754 korona felesleget mutat ki zárszámadásaiban, melyből a szokásos jutalmakon kívül az üzletrészek 5%-os osztalékára 25000 koronát fordít.

A központ március hó 18-án szerdán, tartotta rendes évi közgyűlését Ivánka Oszkár elnöke alatt, mikor is az igazgatóság jelentését egyhangulag tudomásul vették.

A jelentéshez két kimutatás van csatolva, egyik az 1913. év folyamán kötött s érvényben volt biztosításokról, a másik a községi állattenyésztő és állatbiztosító szövetkezetekről. Az első szerint a köteleknél 562 darab ló van biztosítva 332.270 korona és 32.513 darab szarvasmarha 16.941.972 korona összesen 33.075 darab állat 17.224.362 azaz tizenhét millió kétszázhuszonnégy ezer háromszázhatvanhat korona értékben.

A községi állatbiztosító szövetkezeti mozgalomnak ez a fellendülése mindenképpen örvendetes és nem csupán a központ vezetőségének ügyességét dicséri, hanem a kigazdák értelmiségének növekedését is, melynek fogva átlátják, hogy a biztosításnak ez a formája mennyire a községi igazgatóságtól függ első sorban az állatok becslése és ellullás esetén a kár megállapítása, sokkal előnyösebb, mint a nyereszkező biztosító társaságoknál kötött biztosítás.

Szükségesnek láttuk ezen kivonatnak közlését, annál is inkább, mert Kunszentmártonban is, mozgalom indult meg a községi állatbiztosító szövetkezet megalakítására. Már eddig Herezeg Jánosnál 40 darab szarvasmarha van biztosításra bejelentve, bár minél előbb és minél többen jegyeztetnék be szarvasmarháikat a fent nevezettnél, annál hamarabb megalakítható lenne a községi állatbiztosító szövetkezet állattenyésztésünk és az állategészségügy javítására és népünk anyagi hasznára.

Önkéntes árverés.

Frank József és neje tulajdonát képező 1.115 hold jó minőségű

S Z Ó L Ó

folyó április hó 29-én délelőtt 10 órakor a kunszentmártoni község házában önkéntes árverésen el fog adatni.

Balog Tamásnak

Kistóke 356 számú

tanya

7 vékás földdel együtt eladó, melynek fele részét hereföld. Ugyanott három boglya hereszéna van eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen, Kistóké Szedes Ferenc jaksori majorja szomszédságában.

Egy kevésbé használt szabadon futó KERÉKPÁR jutányos árért eladó. Értekezhetni özv. Siposs Kálmán vendéglőjében bármikor.

Ügyes fiú TANONCNAK felvétetik Schiffer Jakab Fiai rőfös- és divatáru kereskedésében.

MANGORLÓ jutányos áron eladó NAGY MIHÁLYNÁL Kunszentmártonban, a vasúti állomásnál.

B. KOVÁCS SÁNDORNAK Szelevényen a Vadásban egy kazal jómiaségű hereszénája van eladó.

Tiszta, szép
makulatura papír
csak métermázsa számra lapunk nyomdájában kapható.

Somogyi Mihály-

nak a Kisasszonyhegyen, a köút mellett

öt hold szőlője, parcellánként is, jutányos áron

eladó.

Bővebb értesítés Somogyi Mihály szabómesternél Kunszentmárton.

MILKO
IGNÁCZ**ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA
SZOLNOK.**

TELEFON 206.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

Kerékpárok

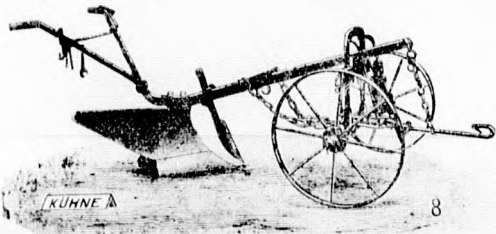
figyelmét felhívom,
hogy a világhírű

ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

**kizárólag nálam
szerezhetők be.**

Tisztelettel

Dévai Jenő.

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakhaza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének szives tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőjét az ottani vidékre

**Bozsik János és Tsa uraknak
Kunszentmárton**

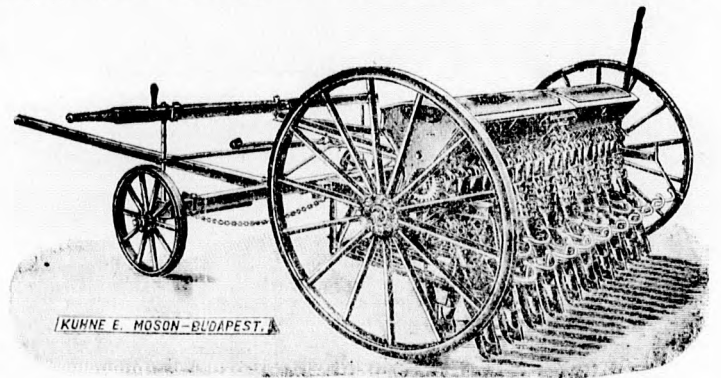
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Ajánljuk Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II. hírneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmívelő eszközeinket, kukoricamorosolóinkat 10-féle nagyságban, szecs kavagóinkat, répavágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson - Budapest.



500 koronás Schunda-féle CIMBALOM
200 koronaért eladó. Cim a kiadóhivatalban.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő-ellen-
szert a KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen: Rekedtség, elnyalkasodás, számkö-
högés, katarrs, gégefájás stb. minden előforduló
hülés ellen.

6100 köszönő s hálalevél orvosoktól s magá-
nosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként
60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf
gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

**Tavaszi
ujdonságok
női kalapokban**

megérkeztek.

Silberstein T.

divatárúsnő Kunszentmárton,
az új zsidó templom mellett.

Atalakitásokat gyorsan
és izlésesen készítenek.

81 hold föld örökáron

ELADÓ.

Cim a kiadóhivatalban.

FIGYELEM!

85,000 pár cipőt
4 páranként 8.50 kor.-ért

elárúsitunk, mivel azon kellemes helyzetbe jöttünk,
hogy nagyobb mennyiségű cipőraktárt a legújabb
divatokat megvásároltunk. Ezen cipőket egy fér-
fiaknak mint nőknek 2-2 páranként egy barna,
mint fekete szímben, kitűnő szegezett talppal a leg-
elegánsabb kivitelben négy páranként 8.50 koro-
náért utóvét mellett szállítunk, mely cipők, ha nem
felelnek meg, készséggel kicseréljük, vagy a pénzt
visszaadjuk. — Egrendelésnél kérjük a lábszámra
ügyelni. Szives megrendelések következő címre in-
tézendők:

K. Schuhwaren-Export A. Ges.
KRAKAU (Oesterr) Esterag. Nr. f-90.

Több darab KISZOLGÁLÓ PULD eladó.
Cim a kiadóhivatalban.

HERZOG JÓZSEFNEK király
(régii Zsinór-utcai)

sarok háza

közvetlen az új vásártér közelében,
szabadkézből eladó. — Értekezhetni le-
het Herzog József fogyasztási kezelővel.